

Hestekastanjene i Bygdøy allé blomstrer fortsatt, men fremstår i dag som lite ensartet og utover i vekstsesongen med betydelig saltskade blader. Foto i juni: Erik Solfeld

Bygdøy allé:

Tilstandsvurdering

På oppdrag av Friluftsetaten i Oslo kommune har Trepleiegruppen ved arborist Erik Solfeld gjennomført en vurdering av tilstanden til de 209 hestekastanjene i Bygdøy allé. Trærne ble inspisert i siste halvdel av august i år. Rapporten konkluderer med at trærne i alleen aldri har fremstått dårligere enn nå.

Ole Billing Hansen

Av trærne i alleen er om lag en tredjedel i hver av de tre fasene vekstfase, klimaksfase og avviklingsfase. Størrelsen varierer mye. Selvfølgelig er trærne som er plantet de siste 25 årene, de minste, men også blant de opprinnelige trærne er det store forskjeller, noe som først og fremst skyldes vekstforholdene.

I deler av alleen står trærne i grunt jordsmonn med begrenset tilgang på vann og næring i deler av vekstsesongen. De fleste trærne er uten tydelig gjennomgående stamme. Disse har flere likeverdige stammer og "stillasgreiner", det vil si kraftige greiner som helt eller delvis konkurrerer med hovedstammen.

Mekaniske skader

Mange av trærne har mekaniske skader, de fleste små eller moderate, men også noen med store, alvorlige skader som er inngangsport for sopp. Over tid vil slike skader kunne gi omfattende råte og redusere trærnes stabilitet. Påkjørsel av biler samt snøbrøyting

- Forming og skjøtsel av hager og parker
- Spesialister på vegetasjon
- Trepleie

www.hageform.no • tlf 40 00 38 56

Flere trær er døde eller dødende.

Allé med «feil» treslag

De opprinnelige hestekastanjene i Bygdøy allé ble plantet i 1896-97, trolig etter modell fra Paris. Det var om lag 230 trær, og av bilder fra århundreskiftet ser alle ut til å være av god kvalitet. Rundt 1930 var trærne allerede blitt så store at mange beboere beklaget seg over skyggevirkingen. Bygartner Marius Røhne mente at valget av treslag var uheldig, og klagene strømmet på i takt med at trærne vokste. Det førte til en kraftig oppstamming og kronebeskjæring, men dette ble bare en kortvarig lindring av skyggeproblemene. Mot slutten av 1930-tallet ble det foreslått å fjerne annethvert tre, men forslaget ble ikke gjennomført. Etter hvert økte biltrafikken gjennom alleen markant. En kartlegging av trærne i 1977 konkluderte med at bare 25 trær kunne karakteriseres som "bra". Formannskapet vedtok imidlertid at trærne skulle bevares, noe som ga støtet til en kraftig kronebeskjæring, en behandling som allerede da den ble utført, ble ansett som faglig svært tvilsom: I et innlegg i AG-teknikk 4/1979 stiller anleggsgartnermester Knut A. Thorvaldsen spørsmål ved toppingen som er utført på hestekastanjene i alleen i januar/februar samme år.

"Dersom vi tenker oss en gammel mann på ca. 80 år som på alle vis begynner å bli dårlig, så er det naturlig også å tenke over hva vi skal gjøre for å få ham friskere, eller i det minste hvordan vi fortsatt skal holde liv i ham. Gir vi ham en operasjon som går ut på å kappe hodet av ham, så er det vel mest sannsynlig at han dør? Eller hva?" Thorvaldsen viser til det "totalt mislykkede resultatet" i alleen på Stubljan og det tilsynelatende gode resultatet i Regjeringsalleen, der det er gjennomført revitaliseringstiltak gjennom en treårsperiode før kronebeskjæringen ble gjennomført.

Thorvaldsens tre konklusjoner:

- Gamle trær i dårlig kondisjon tåler ikke hardhendt beskjæring eller topping. Dette er ikke "foryngelsesbeskjæring", men det er innledningen til en død.
- Trær i så dårlig kondisjon må først og fremst behandles så de får i gang viktige livsprosesser før de utsettes for beskjæring.
- Dette kan gjøres ved gjødsling og vanning. I tillegg kan det utføres tiltak for å hindre saltskader, komprimering av jord, løsne overflatejord, skaffe lufttilgang m.m."

I et fylldig tilsvar fra pensjonist Trygve Lyftingsmo, som har vært ansvarlig for trebeskjæringen i Oslo kommune, blir praksisen med kraftig toppingsbeskjæring forvart, med henvisning nettopp til behandlingen av alleen på Stubljan. Arbeidene i Bygdøy allé blir imidlertid ikke kommentert direkte.

Flere av trærne i Bygdøy allé er blitt felt de siste tiårene, men først fra 1985 har en plantet inn nye trær der de gamle er fjernet. Av de om lag 230 opprinnelige trærne er det i dag igjen 122 – 87 trær er plantet inn etter 1985. Fra 1970-tallet begynte symptomene på saltskade å melde seg, og disse symptomene er bare blitt mer markante frem mot vår tid. Alleen har gjennom de siste 20 årene fremstått som mindre og mindre enhetlig.

JOGRA
STEININDUSTRI AS

Jogra Steinindustri AS
PB 83 N-1740 Borgenhaugen
Telefon: +47 69 14 80 80
Faks: +47 69 14 80 90
E-post: post@jogra.no

www.jogra.no